

Raport științific zoologie - ornitologie

Durata studiului: 28.09.2021 – 20.11.2021, în această perioadă fiind efectuate observații în decursul a 6 deplasări în teren. Au fost efectuate observații și anterior acestui studiu, rezultatele acestora fiind prezentate succint în acest raport.

Materiale utilizate:

Aparat GPS Garmin CSX76

Binoclu Nikon Monarch 10x42

Aparat de fotografiat Nikon Coolpix P520

Carnet de teren

Determinator de teren: Svensson L., 2015. The Most Complete Guide to the Birds of Britain and Europe. HarperCollins.

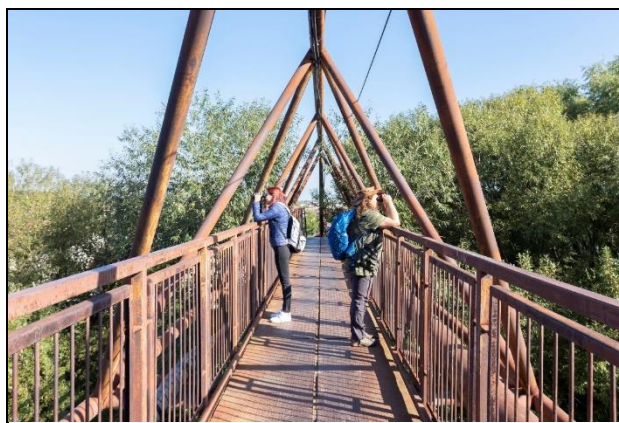
Metode utilizate:

Metoda transectului. Constă în identificarea tuturor indivizilor care se pot vedea sau auzi, în timpul deplasării pe un traseu dinainte stabilit. În figura de mai jos traseul urmat este evidențiat cu culoare albastră.

Metoda observațiilor în punct fix. Această metodă a fost aplicată într-un singur punct (Podul de Fier Plopi – Crișan; 45°45'18.36"N; 21°16'36.62"E) și constă în înregistrarea păsărilor văzute sau auzite de jur-împrejurul unui punct fix. În figura de mai jos punctul în care s-au efectuat observațiile a fost cel marcat cu săgeată roșie.

Transectele efectuate (cu albastru) și punctul ales pentru metoda observațiilor la punct fix (săgeată roșie). Sursa: Google Earth Pro

Observații ornitologice prin metoda punctului fix
(foto: Mambodie Sezen)

Rezultate

Speciile observate în timpul deplasărilor în teren se pot evidenția în tabelul de mai jos, fiind de asemenea prezentate și date cantitative asupra acestor specii. De asemenea, tabelul conține și speciile observate anterior acestei perioade de studiu.

	Familie
1. <i>Podiceps cristatus</i>	<u>1.</u> Podicipedidae
2. <i>Nycticorax nycticorax</i>	<u>2.</u> Ardeidae
3. <i>Ardea cinerea</i>	
4. <i>Ardea (Egretta) alba</i>	
5. <i>Ardeola ralloides</i>	
6. <i>Ixobrychus minutus</i>	
7. <i>Ciconia ciconia</i>	<u>3.</u> Ciconidae
8. <i>Anas platyrhynchos</i>	<u>4.</u> Anatidae
9. <i>Cygnus olor</i>	
10. <i>Accipiter gentilis</i>	<u>5.</u> Accipitridae
11. <i>Accipiter nisus</i>	
12. <i>Circus aeruginosus</i>	
13. <i>Buteo buteo</i>	
14. <i>Falco tinnunculus</i>	<u>6.</u> Falconidae
15. <i>Phasianus colchicus</i>	<u>7.</u> Phasianidae
16. <i>Gallinula chloropus</i>	<u>8.</u> Rallidae
17. <i>Fulica atra</i>	
18. <i>Columba oenas</i>	<u>9.</u> Columbidae
19. <i>Streptopelia decaocto</i>	
20. <i>Cuculus canorus</i>	<u>10.</u> Cuculidae
21. <i>Alcedo atthis</i>	<u>11.</u> Alcedinidae
22. <i>Dendrocopos major</i>	<u>12.</u> Picidae
23. <i>Hirundo rustica</i>	<u>13.</u> Hirundinidae
24. <i>Motacilla alba</i>	<u>14.</u> Motacillidae
25. <i>Troglodytes troglodytes</i>	<u>15.</u> Troglodytidae

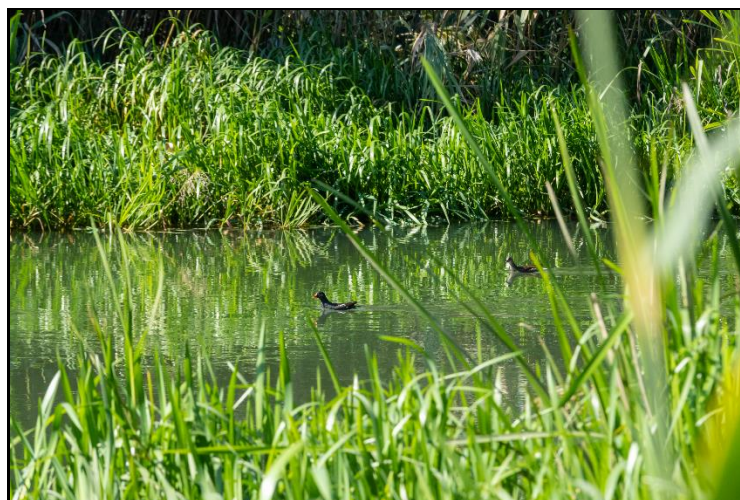
26. <i>Turdus merula</i>	16. Turdidae
27. <i>Turdus pilaris</i>	
28. <i>Muscicapa striata</i>	17. Muscicapidae
29. <i>Erithacus rubecula</i>	
30. <i>Luscinia megarhynchos</i>	
31. <i>Phoenicurus ochruros</i>	
32. <i>Parus (Cyanistes) caeruleus</i>	18. Paridae
33. <i>Parus major</i>	
34. <i>Aegithalos caudatus</i>	19. Aegithalidae
35. <i>Sitta europea</i>	20. Sittidae
36. <i>Oriolus oriolus</i>	21. Oriolidae
37. <i>Lanius collurio</i>	22. Laniidae
38. <i>Corvus monedula</i>	23. Corvidae
39. <i>Corvus frugilegus</i>	
40. <i>Corvus cornix</i>	
41. <i>Garrulus glandarius</i>	
42. <i>Pica pica</i>	
43. <i>Sturnus vulgaris</i>	24. Sturnidae
44. <i>Passer domesticus</i>	25. Passeridae
45. <i>Passer montanus</i>	
46. <i>Fringilla coelebs</i>	26. Fringillidae
47. <i>Carduelis carduelis</i>	
48. <i>Carduelis spinus</i>	
49. <i>Chloris (Carduelis) chloris</i>	
50. <i>Pyrhula pyrrhula</i>	
51. <i>Emberiza citrinella</i>	27. Emberizidae
52. <i>Phylloscopus collybita</i>	28. Phylloscopidae
53. <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	29. Acrocephalidae

Astfel, în acest sector al râului Bega au fost observate un număr de 53 specii de păsări care fac parte din 29 de familii.

Caracteristice luciului de apă sunt rața mare *Anas platyrhynchos*, lișița *Fulica atra* și *Galinula chloropus*, din aceste trei specii cuibărind în mod constant cu succes în acest sector al râului Bega câteva perechi.

Pereche de *Anas platyrhynchos* (foto: Ovidiu Micșa)

Adult și juvenil de *Gallinula chloropus* (foto: Ovidiu Micșa)

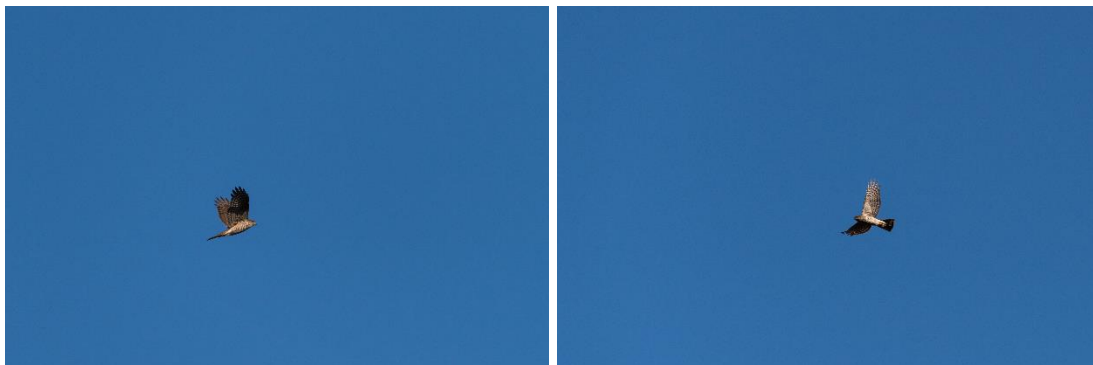
Lișița (*Fulica atra*), o prezență constantă pe luciul apei (foto: Ovidiu Micșa)

Legate strict de prezența apei sunt speciile de stârci, din acest grup fiind identificate un număr de cinci specii: stârcul de noapte *Nyctycorax nyctycorax*, stârcul cenușiu *Ardea cinerea*, egreta mare *Ardea (Egretta) alba*, stârcul galben *Ardeola ralloides* și stârcul pitic *Ixobrychus minutus*. Aceste exemplare vin să se hrănească la marginea apei, singura specie cuibăritoare în zonă fiind doar stârcul pitic (în zonele în care brâul de stuf este mai lat și nu intră frecvent pescarii).

O specie legată tot de stufărișuri, în care și cuibărește într-un număr destul de mare este lăcarul mare (*Acrocephalus arundinaceus*), o pasăre migratoare și cântătoare care ajunge din cartierele de iernare în lunile martie – aprilie și pleacă la final de august – septembrie.

Tot pentru hrănire ajung în această zonă și alte specii legate mai mult sau mai puțin de mediul acvatic, precum corcodelul mare *Podiceps cristatus*, barza albă *Ciconia ciconia* și lebăda de vară *Cygnus olor*. Din această din urmă specie au fost observate exemplare și în timpul sezonului hiernal, retrase aici pe acest curs de apă care nu formează poduri de gheață decât extrem de rar.

Din bogăția de păsări, amfibieni, reptile sau mamifere mici a acestei zone sălbatice vin să se hrănească mai multe specii de păsări răpitoare, dintre care *Falco tinnunculus* și *Buteo buteo* sunt cel mai comun întâlnite. În zonă au mai fost observate și uliul porumbar *Accipiter gentilis* și uliul păsărar *Accipiter nisus* și mult mai rar, eretele de stuf *Circus aeruginosus*.

Mascul de uliu păsărar *Accipiter nisus*

Fără a atesta cuibăritul cu certitudine, au fost observate tot timpul anului hrănindu-se în zonă mai multe exemplare de pescărel albastru *Alcedo atthis*. Specia probabil cuibărește în malurile mai înalte, aflate amonte de aceste sector al râului Bega. În zona ecluzei au fost observate cele mai multe exemplare deodată (șase exemplare, octombrie 2021).

Lista de specii migratoare, care vin să cuibărească în această zonă (tufișuri, pâlcuri de copaci, pe sol, casele și grădinile aflate la periferia perimetrului, livezi include printre altele și rândunica *Hirundo rustica*, codobatura albă *Motacilla alba*, muscarul sur *Muscicapa striata*, privighetoarea roșcată *Luscinia megarhynchos*, codroșul de munte *Phoenicurus ochruros*, țoiul *Sitta europea*, grangurele *Oriolus oriolus*, sfrânciocul roșiatic *Lanius collurio* și pitulicea verde mică *Phylloscopus collybita*.

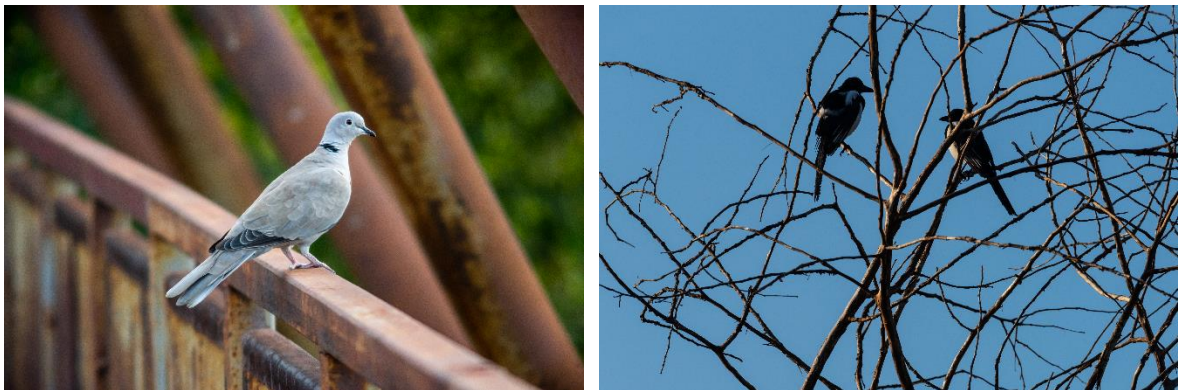
Alte specii cuibăritoare aici precum pițigoii albastru *Parus caeruleus*, pițigoii mare *Parus major*, ciocănitoarea pestriță mare *Dendrocopos major*, sticletele *Carduelis carduelis*, florintele *Chloris chloris*, cinteza *Fringilla coelebs*, nu părăsesc zona după terminarea sezonului de reproducere ci se adună în sezonul hiernal în asociații de iarnă care se deplasează eratic în căutare de hrană.

Aspecte din zona studiată (foto: Milca Petrovici)

Aspect vernal și autumnal al râului Bega, amonte de ecluză
(foto: dreapta: Ovidiu Micșa, stânga: Milca Petrovici)

Specii comune cuibăritoare în zona investigată: guguștiucul *Streptopelia decaocto* și *Pica pica* (foto: Ovidiu Micșa)

Cursul râului Bega, amonte de ecluză (foto: Ovidiu Micșa)

Concluzie: ornitofauna zonei studiate este foarte bogată, fiind alcătuită dintr-un minim de 53 de specii, printre care se numără multe specii cuibăritoare. Zona studiată prezintă un grad ridicat de naturalitate, cu intervenții antropice puțin agresive, ceea ce face posibil ca acest teritoriu să fie atât de bogat în specii.

Amenințări la adresa speciilor de păsări:

- Tăierea arborilor de talie mare;
- Arderea stufului (accidentală sau ca o măsură a reducerii suprafeței acestuia);
- Prezența antropică pe toată linia malurilor (zone de pescuit, grădini);

- Abandonarea deșeurilor în special a celor lăsate de pescari la marginea râului (inclusiv fire de nailon sau plumb);
- Mortalitate datorată transportului pe apă cu ambarcațiuni rapide;
- Vânătoare;
- Mortalitate datorată uneltelor de pescuit (fire nailon, plumb).

Măsuri de conservare necesare pentru ornitofaună:

- Menținerea gradului actual de neafectare antropică a morfologiei albiei;
- Limitarea accesului pescarilor în anumite zone;
- Interzicerea focurilor (de picnic sau de control al răspândirii stufului);
- Identificarea malurilor înalte ca posibile locuri de cuibărit și interzicerea accesului în aceste zone pe perioada cuibăritului;
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor și eliminarea deșeurilor existente.
- Interzicerea ambarcațiunilor rapide;
- Informarea localnicilor și a vizitatorilor asupra speciilor de păsări prezente și a respectării regulilor de vizitare.

Biolog dr. Milca Petrovici

Coordonator proiect:

Biolog dr. Cosmin-Marius Ivașcu

